

Fritidspedagogisk verksamhet I Educational Aspects of Leisure-Time Activities I

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11GF20

Version: 3.1

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-01-22

Gäller från: VT 2014

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Utbildningsvetenskap: den fria tidens lärande (G1F), Utbildningsvetenskap: Idrott och fysisk bildning (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning 60%, Verksamhetsförlagd utbildning 40%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all VFU i tidigare termin inom ramen för Grundläraurutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Fritidspedagogiken i fritidshemmet, 19,5 hp

Delkursen belyser fritidshemmets historiska uppkomst och innehåll samt nu gällande uppdrag. I delkursen problematiseras verksamhetens innehållsmässiga mångfald där yrkesidentitet och tydligt ledarskap är centrala begrepp. Vidare fokuseras och behandlas begreppet fritid i relation till olika perspektiv på lärande. Grundläggande språk- och matematikkunskaper samt praktisk-estetiska uttrycksformer utgör en del av kursens innehåll och dessa vävs samman i ett tematiskt arbete. Individens lärande, utveckling och behov tas upp i relation till de gruppkonstellationer som förekommer i fritidshemmet samt hur detta påverkar barns utveckling och meningsfull fritid. Perspektiv på genus, mångkultur och hållbar utveckling tas upp. I delkursen ingår 4 veckors verksamhetsförlagd utbildning, där studenten ges möjligheter att integrera teori och praktik genom tematiskt arbetssätt.

Delkurs 2: Fritidspedagogiken i ett utomhus - och hälsoperspektiv 10,5 hp

Delkursen fokuserar på ett hälsovetenskapligt perspektiv. Begreppet hälsa definieras, analyseras och diskuteras utifrån exempelvis sociala aspekter av hållbar utveckling. Vidare behandlar delkursen faktorer som utmärker ett hälsofrämjande och pedagogiskt ledarskap samt individens upplevelse av hälsa. Tonvikt läggs på utomhusverksamhet och gruppprocesser. Delkursens innehåll belyser och problematiserar rörelsens och kostens hälsoeffekter.

Mål

Fritidspedagogik i fritidshemmet, 19,5 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna:

- relatera fritidshemmets historiska framväxt som institution och organisation till andra viktiga samhällsförändringar
- redogöra för fritidshemmets uppdrag utifrån gällande styrdokument och där till hörande systematiskt kvalitetsarbete
- beskriva olika perspektiv på tid och fritid
- ge exempel på individers och gruppernas lärande, behov och utveckling som är relevant för fritidshemmets verksamhet
- redogöra för ett genus- och ett mångkulturellt perspektiv samt aspekter av hållbar utveckling som är relevanta för fritidshemmets verksamhet
- redogöra för den yrkesroll som är förbunden med fritidspedagogik
- genomföra observation av, bearbeta och redovisa barns lärande inom ramen för fritidshemmet
- beskriva och problematisera hur barn använder digitala verktyg och mötesplatser på sin fritid och hur digitala verktyg och mötesplatser kan användas som redskap i fritidshemmets verksamhet
- planera och genomföra ett temaarbete med ett för fritidshemmets verksamhet relevant innehåll med tydliga inslag av praktisk-estetiska arbetsformer

- redogöra för matematikens grunder inom tal- och rumsuppfattning
- redogöra för litteraturens och datorns betydelse för barns språk- och läsutveckling

Delkurs 2: Fritidspedagogiken i ett utomhus- och hälsoperspektiv, 10,5 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna:

- redogöra för hälsobegreppets omfattning och innebörd och vad som utmärker ett hälsofrämjande arbetssätt och ledarskap
- redogöra för lekens och rörelsens betydelse för barns utveckling
- redogöra för kostens inverkan på individens hälsa och prestationsförmåga samt för hur hälsobegreppet kan diskuteras med utgångspunkt i sociala aspekter av hållbar utveckling
- redogöra för effekter av rörelse och lek i såväl inne- som utemiljö samt planera, leda och utvärdera aktiviteter i utomhusmiljö
- förklara och kritiskt reflektera kring innebörden av barns sociala samspel utifrån ett pedagogiskt ledarskap

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops och skrivande i yrkesdagbok samt verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Delkurs 1: Fritidspedagogik i fritidshemmet 19,5 hp

En individuell skriftlig tentamen, individuell skriftlig inlämningsuppgift, individuell skriftlig observationsrapport, gruppuppgifter, litteraturseminarier samt närvaro på och omdöme från verksamhetsförlagd utbildning.

Delkurs 2: Fritidspedagogiken i ett utomhus- och hälsoperspektiv, 10,5 hp

Skriftlig redovisning som genomförs i grupp, genomförda och utvärderade friluft- och utomhusaktiviteter med barngrupp i utemiljö, litteraturseminarier, individuell skriftlig tentamen.

Vid ett underkänt betyg på verksamhetsförlagd utbildning har studenten rätt till ytterligare ett praktiktillfälle.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före varje delkursstart inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte och vid respektive delkurslut genomförs en individuell skriftlig utvärdering. Utvärdering sker kontinuerligt muntligt under kursens gång. I första delkursen sker även en mitkursvärdering. Resultatet av utvärderingarna är vägledande för utveckling av kommande kurser och delges studenterna genom kursens kursrapport som publiceras på Institutionen för pedagogiks hemsida.

Övrigt

Kursen ingår i Grundläro-utbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Fritidspedagogisk verksamhet I (11GF20)

Delkurs 1: Fritidspedagogik i fritidshemmet, 19,5 hp

Litteratur som är återkommande i flera av delkurserna markeras med *

- Bardon, Ingrid (2009). *"På fritids tänker man inte på att man lär sig saker": Lärande på fritidshem*. Jönköping: Högskolan i Jönköping, Högskolan för lärande och kommunikation (35 s.)
- Bergius, Berit & Emanuelsson, Lillemor (2008). *Hur många prickar har en gepard? Unga elever upptäcker matematik*. Göteborg: Nationellt centrum för matematikutbildning (131 s.)
- Bjar, Louise & Liberg, Caroline (2003). *Barn utvecklar sitt språk*. Lund: Studentlitteratur (124 s.)
- Elofsson, Niklas (2008). *Lärande i fritidshem*. Jönköping: Högskolan i Jönköping, Högskolan för lärande och kommunikation (35 s.)
- Jensen, Mikael (2011). Learning about environmental issues with the aid of cognitive tools. *Environment and natural resources research*. Vol. 1 no. 1 (s. 92-105, 16 s.)
- Jensen, Mikael (2011). *Den fria tidens lärande*. Lund: Studentlitteratur (180 s.)
- Klerfelt, Anna & Haglund, Björn (red.) (2011). *Fritidspedagogik: Fritidshemmets teorier och praktiker*. Stockholm: Liber (242 s.)
- Läraryrket (2011). *Lära, leva, utvecklas: aspekter på fritidspedagogik och lärande*. Stockholm: Läraryrket (35 s.)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (utdrag, 20 s.)
- Malmsten, Linnea & Hedlund, Stina (2013). IKT på fritidshemmet: ett socialt och kulturellt fenomen. *Skolportens numrerade artikelserie för utvecklingsarbete i skolan*, nr 2 (19 s)
- Pellegrini, Anthony & Holmes, Robyn (2006). The role of recess in primary school. I Singer, Dorothy, Michnick, Golinko, Roberta & Hirsh-Pasek, Kathy (red.). *Play=learning*. Oxford: Oxford university press (16 s.)
- Persson, Annika & Wiklund, Lena (2007). *Hur långt är ett äppleskal?* Stockholm: Liber (225 s.)
- Pihlgren, Ann S. (red.) (2011). *Fritidshemmet - fritidslärares uppdrag på fritidshemmet och i skolan*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (331 s.) *
- Pihlgren, Ann S. (red.) (2013). *Fritidshemmets didaktik*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (utdrag, ca 100 s) *
- Rubenstein Reich, Lena & Wesén, Bodil (1986). *Observera mera!* Lund: Studentlitteratur (78 s.)
- Skolverket (2007). *Kvalitet i fritidshem. Allmänna råd och kommentarer*. Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1727>> (35 s.)
- Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön: från ord till mening*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur (Kap. 6 och 8) (231 s.)

Delkurs 2: Fritidspedagogiken i ett utomhus- och

hälsoperspektiv, 10,5 hp

- Bagöien, Tor Egil & Storli, Rune (2002). *Lag en naturlekeplass prinsipper og praktiske ideer*. Oslo: Gyldendal Akademisk, Norsk Forlag (93 s.)
- Broholmer, Marie, Karlsson, Per & Leijding, Tommy (2001). *Åt bäst kost!: idrott & hälsoutveckling*. Farsta: SISU idrottsböcker (urval, 119 s.)

- Brügge, Britta, Glantz, Matz & Sandell, Klas (2011). *Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskapskänsla och livskvalitet*. 4., [uppdaterade, rev. och utök.] uppl. Stockholm: Liber utbildningsförlag (urval, 116 s.)
- Dahlqvist, Matts (2007). *Kommunikation*. Uppsala: Liber förlag (173 s.)
- Danielsson, Mia (2006). *Health Behaviour in School-Aged Children in Sweden: A WHO Collaborative Study*. Sandviken: Statens folkhälsoinstitut (85 s.)
- Ericsson, Ingegerd (2005). *Rör dig - lär dig: motorik och inlärning*. Stockholm: SISU idrottsböcker (190 s.)
- Gustafsson, Lars H. (2009). *Elevhälsa börjar i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur AB (165 s.)
- Hassmén, Peter & Hassmén, Nathalie (2010). *Idrottsledarskap*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (urval, 150 s.)
- Huitfeldt, Åke et. al. (1998). *Rörelse & Idrott*. Stockholm: Liber förlag (urval, 155 s.)
- Lundegård, Iann, Wickman, Per-Olof & Wohlin, Ammi (2004). *Utomhusdidaktik*. Lund: Studentlitteratur (urval, 75 s.)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (279 s.)
- Molander, Kajsa (2010). *Att lära in matematik ute*. Vimmerby: Outdoor Teaching (135 s.)
- Raustorp, Anders (2004). *Att lära fysisk aktivitet. Bildning i rörelse, livsstil och hälsa*. Uppsala: Kunskapsföretaget AB (90 s.)
- Svenska skolbarns hälsovanor 2009/10: grundrapport*. (2011). Östersund: Statens folkhälsoinstitut (91 s.)
- Uppladdningen® idrott: guiden till hur du ökar din prestationsförmåga genom att ge kroppen rätt energi. 12., rev. uppl. (2007). Stockholm: Lantmännen Food R & D Tillgänglig: <<http://www.cerealialia.nu>> (51 s.)

Aktuella styrokument.